

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SĨ PHẠM**

VŨ THỊ THÚY

**XÂY DỰNG VÀ SỬ DỤNG TÀI LIỆU ĐIỆN TỬ HỖ
TRỢ ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ
HỌC TẬP CÁC KIẾN THỨC VẬT LÝ (MÔN VẬT LÝ –
LÍ SINH) CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC Y DƯỢC THÁI
NGUYÊN**

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Vật lí

Mã số: 60.14.0111

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Văn Khải

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn này là trung thực và chưa từng công bố trong bất kỳ một công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Vũ Thị Thúy

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn tốt nghiệp này, tác giả xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Khoa Sau đại học, Ban chủ nhiệm, quý Thầy, Cô giáo khoa Vật lí trường Đại học Sư Phạm Thái Nguyên và quý Thầy, Cô giáo trực tiếp giảng dạy, giúp đỡ trong suốt quá trình học tập.

Tác giả xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu cùng các thầy, cô giáo Bộ môn Vật lí – Lí sinh trường Đại học Y Dược Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi trong suốt thời gian tác giả học tập cũng như thực hiện thực nghiệm sư phạm tại trường.

Đặc biệt, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Thầy hướng dẫn: PGS, TS Nguyễn Văn Khải đã hướng dẫn, giúp đỡ tận tình trong suốt thời gian nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tác giả cảm ơn tập thể lớp Cao học Vật lý khóa 19 đã giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến trong quá trình học tập và thực hiện luận văn.

Cuối cùng xin bày tỏ lòng biết ơn đến gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã giúp đỡ, động viên tác giả hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2013

Tác giả

Vũ Thị Thúy

MỤC LỤC

	Trang
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các từ viết tắt	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Giả thiết khoa học của đề tài	2
4. Nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	2
5. Khách thể, đối tượng nghiên cứu của đề tài	3
6. Phương pháp nghiên cứu.....	3
7. Sản phẩm và đóng góp cụ thể của đề tài	4
8. Cấu trúc và nội dung của luận văn	5
NỘI DUNG	7
CHƯƠNG I CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC XÂY DỰNG VÀ SỬ DỤNG TÀI LIỆU ĐIỆN TỬ HỖ TRỢ ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ	7
1.1. Tổng quan	7
1.1.1. Tình hình nghiên cứu sử dụng học liệu điện tử trên thế giới.....	7
1.1.2. Tình hình nghiên cứu sử dụng học liệu điện tử ở Việt Nam.	8
1.2. Sử dụng học liệu điện tử trong dạy học ở đại học.....	15
1.2.1. Khái niệm về học liệu điện tử	15
1.2.2. Sử dụng học liệu điện tử trong dạy học ở đại học	17
1.3. Ôn tập, kiểm tra đánh giá trong dạy học ở đại học.	20
1.3.1. Ôn tập.....	20
1.3.2. Kiểm tra, đánh giá.....	22
1.3.3. Các công cụ và phương tiện cho ôn tập, kiểm tra đánh giá.	27
1.4. Xây dựng và sử dụng tài liệu điện tử trong ôn tập, kiểm tra đánh giá.....	29
1.4.1. Các nguyên tắc chung cho việc xây dựng và sử dụng tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra đánh giá	29

1.4.2. Quy trình xây dựng tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra đánh giá.....	33
1.4.3. Quy trình sử dụng tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra đánh giá.....	38
1.5. Thực trạng sử dụng học liệu điện tử trong dạy học môn vật lý lý sinh tại Đại học Y Dược Thái Nguyên.	38
1.6. Kết luận chương I.....	42
CHƯƠNG II. XÂY DỰNG VÀ SỬ DỤNG TÀI LIỆU ĐIỆN TỬ HỖ TRỢ ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ KIẾN THỨC VẬT LÝ (MÔN VẬT LÝ LÝ SINH)	44
2.1. Phân tích chương trình, nội dung kiến thức vật lý (môn Vật lý lý sinh)	44
2.2. Lựa chọn và xây dựng tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra đánh giá ...	48
2.2.1. Nguyên tắc lựa chọn	48
2.2.2. Cấu trúc tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra, đánh giá	48
2.2.3. Nội dung tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra, đánh giá.....	49
2.3. Sử dụng tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra đánh giá.....	53
2.3.1. Quy trình sử dụng tài liệu điện tử trong ôn tập của sinh viên	53
2.3.2. Sử dụng tài liệu điện tử trong tự đánh giá của sinh viên.	65
2.4. KẾT LUẬN CHƯƠNG II	68
CHƯƠNG III. THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	70
3.1. Mục đích, nhiệm vụ, phương pháp tiến hành.....	70
3.1.1. Mục đích	70
3.1.2. Nhiệm vụ.....	70
3.1.3. Phương pháp tiến hành	71
3.1.4. Biện pháp tổ chức thực hiện	71
3.2. Đánh giá vai trò và hiệu quả của việc sử dụng Tài liệu điện tử qua các giờ TNSP.....	73
3.2.1. Đánh giá về tính khả dụng của việc sử dụng Tài liệu điện tử hỗ trợ dạy học.....	73
3.2.2. Đánh giá về mức độ hào hứng, sự tích cực, tự lập trong hoạt động nhận thức của Sinh viên thông qua việc sử dụng tài liệu điện tử.....	75

3.2.3. Đánh giá chất lượng và hiệu quả của hoạt động dạy- tự học môn học với sự hỗ trợ Tài liệu điện tử	76
3.3. Kết luận chương III	84
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	85
TÀI LIỆU THAM KHẢO	87

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
CNTT	Công nghệ thông tin
ĐC	Đối chứng
GV	Giảng viên
HS	Học sinh
KQHT	Kết quả học tập
KTĐG	Kiểm tra đánh giá
SV	Sinh viên
TN	Thực nghiệm
TNSP	Thực nghiệm sư phạm
TLĐT	Tài liệu điện tử

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài:

Đất nước ta đang trên con đường hòa nhập với thế giới trong công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Cùng với sự đổi mới và phát triển của đất nước, nền giáo dục Việt Nam có những biến đổi sâu sắc về mục tiêu, nội dung sách giáo khoa và phương pháp giáo dục nhằm mở rộng quy mô, nâng cao tính tích cực trong dạy và học một cách toàn diện, dạy làm sao để giúp người học hướng tới việc học tập chủ động chống lại thói quen học tập thụ động.

Nghị quyết BCH Trung ương 2 khóa VIII xác định nhiệm vụ Giáo dục trong giai đoạn mới là “Một mặt phải đảm bảo cho thế hệ trẻ tiếp thu được những tinh hoa của nền văn hóa nhân loại; mặt khác phải phát huy tính năng động cá nhân, bồi dưỡng năng lực sáng tạo, học sinh hoạt động tích cực, tự lực mà chiếm lĩnh kiến thức, hình thành kỹ năng, phát triển năng lực sáng tạo”.

Trong Dự thảo chiến lược giáo dục 2009 – 2020 lần thứ 13 theo đó mục tiêu giáo dục giai đoạn 2009 – 2020 là: “Thực hiện cuộc vận động toàn ngành đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của người học, biến quá trình học tập thành quá trình tự học có hướng dẫn và quản lý của giáo viên”.

Hiện nay sự phát triển vượt bậc của công nghệ thông tin (CNTT) đã và đang tạo ra những thành tựu tin học phong phú và hữu ích, do đó việc khai thác và sử dụng CNTT trong dạy học nói chung, dạy học vật lí nói riêng đang là một trong những vấn đề cấp bách. Trong những năm gần đây, phong trào sử dụng CNTT vào dạy học đang diễn ra hết sức sôi nổi và mang lại nhiều hiệu quả tích cực cho quá trình dạy, học. Chỉ thị 29/2001/CT – BGD&ĐT của

Bộ trưởng Bộ giáo dục và Đào tạo đã khẳng định điều đó: “ Công nghệ thông tin có tác động mạnh mẽ, làm thay đổi nội dung, phương pháp, phương thức dạy và học”. [4]

Đề tài “*Xây dựng và sử dụng tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra, đánh giá kết quả học tập các kiến thức Vật lí (môn Vật lí- Lí sinh) của sinh viên Đại học Y Dược Thái Nguyên*” sẽ cụ thể hóa định hướng của Đảng, Chính phủ và Bộ Giáo dục - Đào tạo về đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường và thiết thực góp phần đổi mới nội dung và phương pháp dạy và học Vật lí theo hướng tích cực hóa quá trình học tập của sinh viên ngành Y- Dược.

2. Mục đích nghiên cứu:

Nghiên cứu vận dụng lý luận dạy học hiện đại để xây dựng tài liệu điện tử hỗ trợ ôn tập, kiểm tra đánh giá kết quả học tập các kiến thức vật lí (môn vật lí - lí sinh) của sinh viên Đại học Y Dược Thái Nguyên góp phần nâng cao chất lượng đào tạo.

3. Giả thiết khoa học của đề tài

Nếu xây dựng được Tài liệu điện tử phù hợp với lý luận dạy học hiện đại để hỗ trợ hoạt động ôn tập, kiểm tra, đánh giá thì sẽ góp phần nâng cao được chất lượng dạy học môn Vật lí – Lí sinh ở trường Đại học Y Dược.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài

- Nghiên cứu lí luận: xu hướng và các quan điểm của giáo dục học hiện đại; cơ sở khoa học của đổi mới phương pháp dạy học; vai trò của CNTT trong hoạt động dạy-học.

- Nghiên cứu thực tiễn: việc giảng dạy vật lí - lí sinh trong trường đại học Y Dược Thái Nguyên, nhu cầu đổi mới nội dung và phương pháp dạy- học môn học này.

- Khảo sát, đánh giá thực tế việc xây dựng và sử dụng Tài liệu điện tử hỗ trợ việc dạy - học trong trường đại học.

- Xây dựng nội dung Tài liệu điện tử dạy học về “ *Bộ câu hỏi trắc nghiệm điện tử*” trong chương trình Vật lý lý sinh.

- Triển khai thực nghiệm sư phạm, đánh giá hiệu quả và tác động của việc sử dụng Tài liệu điện tử dạy học trong dạy, học và tự học tại trường đại học Y Dược Thái Nguyên.

5. Khách thể, đối tượng nghiên cứu của đề tài

- *Khách thể nghiên cứu:* Quá trình dạy học môn Vật lý- Lí sinh

- *Đối tượng nghiên cứu:* Nội dung, cấu trúc và phương pháp sử dụng Phần mềm trắc nghiệm của Tài liệu điện tử dạy học trong dạy - học môn Vật lý- Lí sinh ở trường đại học Y - Dược.

6. Phương pháp nghiên cứu

6.1. Phương pháp nghiên cứu lí luận

- Nghiên cứu các văn kiện của Đảng, chính sách của Nhà nước cùng với các chỉ thị của Bộ Giáo dục và Đào tạo về vấn đề đổi mới phương pháp dạy học hiện nay ở trường phổ thông.

- Nghiên cứu các tài liệu về tâm lý học, lý luận dạy học, giáo dục học, các luận văn, những kết quả của các đề tài đã có có liên quan đến đề tài nghiên cứu.

6.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn

- Thực hiện các điều tra thăm dò ý kiến thực tế của GV đang giảng dạy bằng phiếu thăm dò ý kiến để có thông tin về kết quả của việc tự ôn tập, kiểm tra, đánh giá của sinh viên.